

.....
PORADNIK DLA ZANIEPOKOJONYCH RODZICÓW
.....

Kiedy dziecko ma coś z sercem

dr n. med. Wojciech Szczepański

PZWL

Spis treści

1. Jak działa serce – *Wojciech Szczepański* 11

Budowa serca 12

Zastawki 13

Osierdzie i ściana serca 14

Krążenie krwi 15

Skąd się biorą skurcze serca 17

Układ bodźcoprzewodzący 17

Jak powstaje impuls elektryczny w sercu 19

Dlaczego mięśnie się kurczą 20

Rozwój serca i układu krążenia 23

2. Wizyta u kardiologa 27

Wizyta w poradni – *Wojciech Szczepański* 27

Skierowanie do szpitala – *Wojciech Szczepański* 31

Jak przygotować dziecko do hospitalizacji – *Wojciech Szczepański* 33

Badania 36

Badanie przedmiotowe – *Kornel Semeran* 36

EKG – *Wojciech Szczepański* 38

24-godzinne monitorowanie EKG (Holter-EKG) – *Kornel Semeran* 42

24-godzinne monitorowanie ciśnienia tętniczego (ABPM)

– *Kornel Semeran* 44

Echokardiografia – *Kornel Semeran* 46

Próba wysiłkowa – *Kornel Semeran* 49

Stymulacja przezprzełykowa – *Alina Zdrzałek-Skiba* 53

3. Objawy kardiologiczne 57

Śmier nad sercem – *Wojciech Szczepański* 57

Dlaczego krew szemrze 57

Czy każdy śmier oznacza wadę serca 58

Szybkie męczenie się, słaba tolerancja wysiłku – *Wojciech Szczepański* 59

Czy każde dziecko ma przebiec 60 metrów w 20 sekund 59

Kto może zwolnić dziecko z WF-u 59

Jakie objawy towarzyszące wysiłkowi fizycznemu powinny
niepokoić 60

Diagnostyka upośledzonej tolerancji wysiłku	61
Wskazania do zwolnienia z zajęć WF-u	61
Zasłabnięcia i omdlenia – <i>Marcin Baran</i>	62
Czym się różni omdlenie od zasłabnięcia	62
Kiedy dochodzi do omdlenia	63
Jakie objawy związane z utratą świadomości powinny mocniej niepokoić	65
Diagnostyka omdleń i zasłabnięć	66
Co robić, żeby nie mdleć	71
Ból w klatce piersiowej – <i>Marcin Baran</i>	74
Przyczyny bólu w klatce piersiowej u dzieci	74
Jakie objawy związane z bólem w klatce piersiowej powinny mocniej niepokoić	75
Diagnostyka bólu w klatce piersiowej	76
Leczenie bólu w klatce piersiowej	77
Niemiarowa, szybka lub wolna czynność serca – <i>Marcin Baran</i>	78
Czy serce mojego zdrowego dziecka może bić niemiarnie	79
Dlaczego serce bije zbyt szybko lub za wolno	80
Diagnostyka i leczenie nieprawidłowego rytmu serca	81
4. Choroby układu krążenia – <i>Wojciech Szczepański</i>	83
Zaburzenia rytmu serca	83
Pojedyncze dodatkowe pobudzenia	83
Złożone zaburzenia rytmu serca – pary, salwy, częstoskurcze	86
Zaburzenia przewodnictwa – bloki	92
Za wolna czynność serca – bradykardia	97
Zespół wydłużonego QT	99
Nadciśnienie tętnicze	105
Zasady pomiaru ciśnienia tętniczego	106
Skąd się bierze nadciśnienie tętnicze	108
Jakie są objawy nadciśnienia tętniczego	109
Diagnostyka nadciśnienia tętniczego	109
Leczenie nadciśnienia tętniczego	113
Życie z nadciśnieniem tętniczym	116
Wady serca	117
Objawy wad serca u dzieci	117
Diagnostyka wad serca	118
Ubytek przegrody międzyprzedsionkowej	118
Ubytek przegrody międzykomorowej	120
Niedomykalności zastawek	121

Wypadanie płatków zastawki mitralnej (prolaps)	123
Przetrwwały przewód tętniczy	126
Zapalenia tkanek serca	129
Zapalenie wsierdza	129
Zapalenie mięśnia sercowego	133
Zapalenie osierdza	138
Kardiomiopatie	141
Objawy kardiomiopatii	142
Diagnostyka kardiomiopatii	143
Kardiomiopatia przerostowa	144
Kardiomiopatia rozstrzeniowa	146
Arytmogenna kardiomiopatia prawej komory	148
Kardiomiopatia restrykcyjna	148
Życie z kardiomiopatią	149

5. Leczenie chorób układu krążenia 151

Leki stosowane w chorobach układu krążenia – <i>Wojciech Szczepański</i>	151
Badanie elektrofizjologiczne i ablacja – <i>Wojciech Szczepański</i>	152
Jak przygotować się do ablacji	153
Co się dzieje w trakcie ablacji	154
Na co zwrócić uwagę po zabiegu	156
Powikłania ablacji	156
Stymulatory serca i kardiowertery-defibrylatory – <i>Wojciech Szczepański</i>	157
Kiedy potrzebny jest kardiowerter-defibrylator albo stymulator	158
Jak przygotować się do zabiegu	159
Co się dzieje w trakcie zabiegu	160
Powikłania w trakcie zabiegu	161
Na co przygotować się po zabiegu	161
Życie ze stymulatorem lub kardiowerterem-defibrylatorem	162
Nieoperacyjne leczenie wad serca – <i>Małgorzata Szkutnik, Jacek Białkowski</i>	164
Poszerzanie zwężeń	164
Zamykanie nieprawidłowych połączeń	166
Inne zabiegi interwencyjne	167